

Factsheet drie denkrichtingen voor RES 1.0 Achterhoek

Ter voorbereiding op de online sessie voor stakeholders op 16 maart 2021.

Van acht varianten naar drie denkrichtingen

Op basis van de gesprekken tijdens sessies met inwoners, maatschappelijke organisaties, gemeenten en deskundigen, is er een verdiepingsslag gemaakt in de toekomstige mogelijkheden voor opwekking van duurzame energie in de Achterhoek. Waar eerst acht varianten op tafel lagen en besproken zijn, is dit nu verder aangescherpt naar drie denkrichtingen (in willekeurige volgorde). Over deze drie denkrichtingen gaan we tijdens de komende sessie graag (opnieuw) met u in gesprek.

Denkrichting 1: 'Verrijken van bestaand duurzaam beleid van gemeenten'

Het bestaande RODE-beleid (Ruimtelijke Ordening Duurzame Energie) van de gemeenten in de Achterhoek is in deze denklijn de basis. Dit beleid wordt verrijkt met maatregelen en/of aanpassingen, die noodzakelijk zijn op te voldoen aan de kaders die gesteld zijn voor het ontwikkelen van een Regionale Energiestrategie (RES).

Achtergrond

Vrijwel alle Achterhoekse gemeenten hebben een ruimtelijk beleid (of zijn dat aan het voorbereiden) dat binnen de gemeentegrenzen kaders geeft aan de grootschalige opwekking van duurzame energie. In deze denklijn gaan we pragmatisch te werk: we nemen dat beleid als basis en leggen de kaders van de RES ernaast. Er wordt vervolgens in beeld gebracht waar ruimtelijke aanpassingen (op termijn) noodzakelijk zijn, omdat we rekening moeten houden met de capaciteit en mogelijkheden van het energienetwerk.

Denkrichting 2: 'Ruimtelijke concentratie van opwekking van duurzame energie'

Centraal uitgangspunt hierbij is dat door concentratie van zonneparken en met name ook van windmolens, er op andere plekken juist voldoende ruimte blijft voor behoud van de bestaande ruimtelijke kwaliteiten van de Achterhoek.

Achtergrond

Energieproductie was altijd al geconcentreerd op enkele plaatsen: kolencentrales, gascentrales, kerncentrales. Met de komst van de nieuwe opwekmethode lijkt energieproductie veel meer 'uitgesmeerd' te worden als een dun laagje over het landschap. Deze denkrichting zegt: niet doen. Laten we vasthouden aan plekken waar we de opwekking van energie concentreren. Zoek goede locaties voor grotere windturbineparken en zonneparken en maak daar een energielandschap van. Daarmee doen we meer recht aan de landschappelijke kwaliteiten van de Achterhoek.

Leidende principes:

- Concentratie van opwek van duurzame energie en daarmee vrijhouden van andere gebieden.
- Creëren van energielandschappen waar grondgebonden zon en wind in balans zijn.
- Maximale inzet van zon op daken in de bebouwde kom.

Wat bijvoorbeeld zou kunnen binnen deze denkrichting:

- Nieuwe windclusters van minimaal 5 turbines, bij voorkeur afgestemd op onderstations met ruimte.
- Windclusters nabij locaties waar reeds grondgebonden zon gepland is. Bestaande turbines worden op termijn vervangen door grotere exemplaren.

Denklijn 3: 'Ruimtelijke spreiding'

Deze denklijn is gebaseerd op het idee dat juist spreiding van middelgrote productielocaties de bestaande kwaliteiten minder aantast en dat ook de lasten en lusten van energieproductie beter over de Achterhoek worden verdeeld.

Achtergrond

Kleinschaligheid was in de Achterhoek altijd aan de orde. Het landschap is kleinschalig. En de bebouwing ook. Er komen echter steeds meer initiatieven voor zonneparken en windturbines, verspreid over de gehele Achterhoek. Deze denkrichting zegt: geen grootschalige geconcentreerde productie, maar kleine clusters met middelgrote turbines. Waarbij, bij voorkeur coöperaties van bewoners, zelf aan het stuur zitten en grotendeels eigenaar zijn. Of waarbij gemeenten in de lead zijn. Zodat opbrengsten ten goede komen aan de lokale en regionale samenleving. Dat geeft minder ruimte aan partijen van buiten de Achterhoek.

Leidende principes:

- We leggen een directe relatie tussen verbruik en opwek in de steden, dorpen en kernen (streven naar energieneutraal). Opwek past bij maat en schaal van de gemeenschap.
- De gemeenschap is zoveel mogelijk eigenaar van de energieopwekking. Ook de lusten de lasten worden lokaal aan elkaar verbonden.
- Er wordt gestreefd naar optimale benutting van zon op (grote) daken.
- Clusters van 3 of 4 middelgrote windturbines bij agrarische bedrijven en kleine clusters met middelgrote windmolens nabij bedrijventerreinen.

Wat bijvoorbeeld zou kunnen binnen deze denkrichting:

- Een mogelijke variant is kijken naar clusters van 3 à 4 middelgrote windturbines in agrarisch gebied.
- Een andere variant kan zijn: kleine clusters van middelgrote windturbines nabij bedrijventerreinen en een aantal dorpsmolens nabij kernen.
- Zoveel mogelijk zon op daken.